

ВІТАННЯ З НАГОДИ ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ҐРУНТІВ

Володимир Іванишин

доктор економічних наук, професор,
член-кореспондент НААНУ, заслужений працівник сільського господарства
України
ректор Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»

Всесвітній день ґрунтів – непересічне свято, під час якого згадуємо не лише одну з геологічних оболонок нашої планети, важливий і незамінний природний та економічний ресурс, але й вшановуємо велику кількість науковців, які різнопланово досліджують ґрунти та навчають фахівців різних галузей раціонально і ефективно використовувати ґрунтовий покрив.

Значення ґрунтів для Людства відоме – забезпечення продуктами харчування та сировиною для різних галузей економіки. Але ґрунти обмежені у просторі і піддаються непомітним, а часом і катастрофічним змінам під дією природних чинників. Не менше впливає і людська діяльність – від прямого руйнування ґрунтового покриву в гірничорудній промисловості і будівництві (комунікацій, заводів і фабрик, житла) до його трансформації і погіршення природних функцій у сільськогосподарському виробництві.

Необхідність збільшення виробництва продуктів харчування у зв'язку із збільшенням кількості населення на планеті змушує нас інтенсифікувати сільське господарство. Це неминуче входить у протиріччя з необхідністю збереження природного середовища. В таких умовах значно зростає цінність кожного придатного для рільництва клаптика землі, особливо високородючих ґрунтів. Хоча ми володіємо методами освоєння, здавалось би, абсолютно непридатних для вирощування продуктів харчування ділянок (безводні пустельні, гірські схили, штучні острови, дахи будинків, вертикальні стінки), ґрунтовий покрив замінити ми не зможемо навіть в віддаленій перспективі.

Дуже актуальний девіз, визначений ФАО до сьогоднішнього Дня ґрунтів: “Soils, where food begins”. Він показує причинно-наслідкові зв'язки – їжа формується з ґрунту. І від родючості ґрунту залежатиме кількість і якість продуктів харчування. Про значення України з її родючими землями для світової продовольчої безпеки видно з сучасної агресії росії в Україні – крім геноциду українського народу на межу голоду поставлено багато народів світу, якщо не світ загалом. Ціна хліба тепер вимірюється людськими життями.

У структурі природного ресурсного потенціалу Хмельницької і Тернопільської областей та лісостепових частин Чернівецької і Львівської областей більше 72-85 % займають земельні ресурси, що свідчить про їх сучасний і майбутній аграрний напрям розвитку економіки. Тому сучасний фахівець сільськогосподарського виробництва повинен досконало володіти знаннями про ґрунти, як про природний ресурс, з однієї сторони, та як засіб виробництва і предмет праці, з іншої.

В Подільському державному університеті в навчальних планах здобувачі освіти вивчають дисципліни ґрунтознавчого циклу – ґрунтознавство з основами геології, охорона ґрунтів, моніторинг ґрунтів та управління їх родючістю, а також дотичні до ґрунтознавства технологічні дисципліни, як-то: меліорація земель, землеробство, агрохімія. В університеті навчальний процес забезпечений необхідним обладнанням для вивчення властивостей ґрунтів та одержання практичних навиків майбутніми фахівцями, для цього створена навчальна лабораторія ґрунтів, є колекція монолітів ґрунтів України.

Проте входження в світовий науковий та освітній простір потребує переходу до нових методик вивчення ґрунтів та застосування даних у виробництві. Це вимагає оновлення лабораторного обладнання та впровадження сучасних методів досліджень – дистанційне зондування, формування новітніх баз даних, необхідних для прогнозування та моделювання змін родючості тощо. Ми надіємось на взаємну співпрацю з нашими іноземними партнерами в цьому напрямку.

Бажаю всім ґрунтознавцям нових досягнень у науковій та освітній діяльності, студентам – освоїти необхідні знання та одержати відповідні практичні навички, виробничникам – успішно застосовувати одержані знання для підвищення продуктивності сільськогосподарських культур та підвищення ефективності використання ґрунтів і збереження природного середовища. Віримо в нашу Перемогу і будемо йти до кращого майбутнього у світовій спільноті!

CONGRATULATIONS ON WORLD SOIL DAY

Speech by **Sergejus Ustinov**, Land and Water Officer, FAO INSOP Global Soil Partnership Secretariat
Italy

9 th World Soil Day: Soils, where food begins'' opening speech for Podilsky State University, Ukraine. Monday, 5th December 2022

Distinguished participants, Ladies and Gentlemen, Today we celebrate the 9th United Nations World Soil Day under the theme “Soils, where food begins”. This celebration aims to raise awareness of the importance of healthy soils, but also to engage citizens around the world to stand up for soils. This World Soil Day is very special given the current food and fertilizers crisis is jeopardizing due to the challenges of post COVID-19 recovery, ongoing conflicts and the ever-increasing evidence of the impact of climate change. Healthy and fertile soils could become our silent ally to address this crisis. Soils are paramount in our daily lives, providing key ecosystem services that are often forgotten and taken for granted: we depend on them for the food we eat, the air we breathe and the water we drink. Soils are the foundation of agriculture. They contribute to water purification and support